

N^{ro} 195

D. 18. Sierpnia.

PLATEK.

ROK 1826.

KURJER

Warszawski

WSPOMNIENIA.

Nadanie Kościołowi
Chełmińs: S. Trojcy
połowe ziemi Lubus-
kiej 1257.

NOWOŚCI WARSZAWSKIE.

Dziś o godzinie 5 po południu odbędzie się exportacja zwłok, ś: p: W. J. Panny *Pauliny Kryszyńskiej*, która ozdobiona pięknymi przymiotami serca, ledwo przeżywszy 18tą wiosnę życia, z nieutulonym żalem Rodziców, krewnych i Przyjaciół, d. 16 b.m. rozstała się z tym światem.

Portret (popiersie) Marjanny z Szwidzińskich *Lonckorońskiej*, litografowany znajduje się do nabycia w Księgarni A. Brzeziny; cena zł: 1. —

Ważnem jest we względzie historii moralnego i naukowego postępu narodów, dzieło Pana *Bard* wyszłe w *Paryżu* w roku bieżącym, pod tytułem: *Considerations pour servir à l'histoire des nations*. Sprzedaje się to dzieło u *Glikberga* po zł: 15.

W przyszłą Środę, na Dochód P. *Modesta Amerykanina*, Towarzystwo *sztucznych iedz-ców*, w Ambiteatrze przy ulicy Chmielej, da widowisko, złożone z wielu sztuk ieszcze tu nieokazywanych. — P. *Modest* poleca się łaskawym względem Szanownej Publiczności.

Wczoraj było ciepła stopni 22.

NOWOŚCI ZAGRANICZNE.

z Francji.

40 młodych *Egipcjan* przybyło do *Paryża* i zaieli dla nich urządzone kolegium. Sławni profesorowie są tego kolegium Dyrektorami. *Dziennik* sporów utrzymuje, iż wspomniony Justytut może być z czasem bardzo

pomyślnym dla ludzkości. *Machmet Ali Wice król Egiptu*, który tych młodzieńców swoim kosztem przysłał do *Paryża*, jest wprawdzie despotą nie tylko w swoim kraju, lecz i dla *Greków* całego *Peloponezu*; iednak jest człowiekiem nadzwyczajnym. Ma on pod swoją mocą *Egipcjan*, *Arabów* i *Nubjan*, których ile się z jego interesem zgodzić może, cywilizować uśiluie; co większa utrzymuje kanały handlowe, rozkrzewia obce rośliny na swojej ziemi i zaprowadza w kraju szeregienie ospy i szpitale dla chorych. *Machmet Ali* ma także własne telegrafy, biblioteki, drukarnie i maszyny parowe, a w szkołach publicznych przez niego założonych uczą się razem *Grecy*, *Syryjczycy*, *Arabowie* i *Ormianie*. W Zeszłym roku utworzono ieszcze w *Alexandrii* kosztem *Allego* Kolegium dla 1200 uczniów, gdzie uczą w językach żyjących sztuki lekarskiej i matematyki, niemniej rozmaite dzieła znakomitych pisarzy włoskich, francuzkich i angielskich, rozkazał *Alli* biegłym tłumaczom przedłożyć na język arabski. Jest życzeniem *Wice króla Egiptu* ażeby ci młodzi *Egipcjanie* pobierali w *Paryżu* nie tylko nauki w wszelkich wiadomościach i kunsztach, ale nadto i w potrzebnych językach europejskich, gdyż jest tego zamiarem, ażeby ci młodzi ludzie gdy powrócą do swojej ojczyzny, byli w stanie powziąć w *Paryżu* nauki i wiadomości, udzielać swoim współziomkom, przezco w całym *Egipcie* rozkrzewić się ma nauka i cywilizacja.

Oto są własne słowa *Mehmeta Allego* „Za 5 lub 6 lat ci młodzieńcy przestaną być barbarzyńcami, a obfita wyobraźnia praw ludzkości i moralności, niezawodnie pozostanie w ich umysłach. W prawdzie te myśli będą niezgodne z obyczajnemi kraju, jednak nauka tworząca ukształcenie narodu, wszystko ułatwić potrafi.“ — Dziennik z *Gandawy* użala się na władzę wiejskie tamecznych okolic które zakazują tańczę robotnikom, niemając nato względu iż nad wszystkie inne sztuki nie bardziej człowieka rozweselić niemoże iak *taniec*! Dodając jeszcze, iż gdyby się w sztuce tańczenia dotąd bardziej ćwiczone, nie robiono by tyle fałszywych kroków! — Jeden z dzienników umieścił opis następującego zdarzenia: „Panujący Cesarz *Brazylijski*, będąc jeszcze Rejentem, zatrzymał się przed domem pewnego Europejczyka poufale z nim rozmawiając, gdy w tem oddano mu list, który donosił że buntownicze rozruchy powstały w jednej z okolicznych prowincji, i że mogły wkrótce wylać się zewnątrz. W *Brazylii* odległości nie są małe, i miasta leżące od siebie na mil 60 nazywają się sąsiedniemi. Monarcha zaraz siada na koń worszaku iednego tylko sługi; spieszy, odmienia konia gdzie może, przybywa na miejsce, zwołuje buntowników; pozwala na to co mogłoby być dozwolonem, odrzuca wszystko co powinno było być odrzucone, i w końcu jeszcze tego tygodnia wraca do stolicy, gdzie dopiero od niego powzięto wiadomość i o przyczynie i o skutku tej szczególnej podróży. — Spiewaczka Berlińska Panna *Sontag* pożegnała już publiczność *Paryską* i wraca do miejskiego teatru *Berlińskiego*, gdzie dopełniając warunków kontraktu jeszcze zostawać musi przez 15 miesięcy. Dzienniki *Paryskie* ciągle uwielbiają tę 19letnią artystkę, nie tylko jej rzadki talent spiewania, lecz i jej oczy, ręce, nóżki! Spiewaczka Pani Pa-

sta, i już niechce wrócić do *Paryża*. — Dnia 20 z. m. w *Brest* sąd morski skazał na śmierć więźnia, który chciał zabić Pana *Ledu* urzędnika portowego; wyrok został dopełniony wobec wszystkich więźniów galerowych. — Niektóre gazety *Angielskie* donoszą, iż Lord *Liwerpool* ma zamiar złożyć urząd pierwszego Ministra i resztę życia przepędzać spokojnie, a *Xie Welington* i *P. Kanning* życzą otrzymać tę dostojność. Więcej jest tego zdania, iż *Kanning* otrzyma pierwszeństwo.

w *Londynie* odebrano wiadomość z *Boston* pod dniem 6 Lipca że umarł szanowny John *Adams*, były Prezydent, należący do licznych którzy podpisali ogłoszenie niepodległości *Amerykańskiej*. Pod *Wasingtonem* był Wiceprezydentem, a potem, iego następcą. Teraźniejszy Prezydent *J. Quincy Adams*, jest, iak wiadomo, godnym synem znakomitego ojca. Nieboszczyk żył 91 lat, do ostatniej chwili życia nie utracił zmysłów władz umysłowych. Po odebraniu wiadomości o jego zejściu, uderzono w dzwony i dawano minutą zdział ognia.

z *Hiszpanji*.

Radcy Stanu *Rastanos* i *Apodaka* (mówiąca gazeta Konstytucjonista) są tylko ci członkowie Rady Stanu, którzy w czasie naradzeń względem interesów *Portugalskich* okazali niechęć umiarkowanie. Jnni zaś są innego zdania i radzili nawet wojnę. — Duchowienstwo chciało się wystawić 40,000 wojska, lecz jeszcze niewiadomo czy ta ofiara będzie przez rząd przyjętą. — Zboże w *Hiszpanji* co raz jest droższe. — Wyszedł rozkaz do wszystkich Arcybiskupów i Biskupów państwa, ażeby miano kazania o *pokoju i pojednaniu*. — D. 20 z. m. zrana, rozeszła się wieść w *Madrycie*, że w *Walencji* wszczął się rozruch sposobem *Besjersa*. — *P. Racho* udał się przed kilk-

dniami spiesznie za Królem, w celu odkrycia mu nader ważnej sprawy. — Jenerał Kapitan *Galicji* odebrał rozkaz, aby pułki milicji stojące nad granicą Portugalji, wróciły na dawne stanowiska. *Od Granic Tureckich.*

Według odebranych listów z *Tryestu* d. 22 Czerw: cały *Lewant* jest siedliskiem rabusiów. O kilku okrętach Europejskich płynących w tamte strony nie masz żadnej wiadomości gdzie się podziały, domyślają się przeto, iż korsarze Grecy zrabowawszy też okręty, wraz z całą osadą zatopili! Cała nadzieja biednych Żeglarczy wspiera się teraz na pomocy Wice Admirala *Paulucci*. — w *Napoli di Romanja* znajduje się znaczna liczba kapitanów i majtków europejskich, którzy są bez okrętów, pieniędzy i sposobu do życia. w *Hydrze* i w *Napoli* korsarze Grecy wznieśli krwawe kłótnie między sobą o łup zdobyty na okrętach europejskich. — Przysłany okręt od Komitetu Francuzkiego z amunicją i bronią do rządu Greckiego w *Napoli di Romanja*, powracając z towarami do *Smirny*, został napađnięty przez Korsarzy Greckich, i bez względu zrabowany, nadto jeszcze kapitan i ludzie okrętowi nie tylko bardzo zkrzywdzeni, ale nawet zostali pozbawieni własnego odzienia. — Rząd Grecki oświadczył, iż wszystkie starożytności znajdujące się w *Attyce*, są własnością narodową; niemniej wszyscy mieszkańcy *Moriei* mający jeszcze siłę bronięcia się, pod karą śmierci stanąć mają pod bronią przeciw nieprzyjacielowi. — Utrzymują, że armja *Ibrahima* składa się teraz z 8,000 ludzi. Kilka okrętów parowych należących do Lorda *Kochran* przybyło do *Napoli di Romanja*. Rząd Grecki ma zamiar mianować tego Lorda najwyższym dowódcą całej potęgi morskiej *Greckiej*.! — Załogi warownych zamków nad *Bosforem*, znane pod nazwiskiem *jamaków*,

w czasie powstania *ianczarów* zachowały się spokojnie; ofiarowały nawet *Sultanowi* swe usługi do poskromienia buntowników. *Seraskier Hussein Basza* osądził jednak, iż nie można się ze wszystkimi na nich spuścić, zwłaszcza gdy okazali niechęć ku nowym ćwiczeniom; postanowił więc oddać ich z zamków i baterji, i takowe innem osadzić wojskiem. Postępowanie to, które dawniej póki istnieli *ianczarowie*, nie mogło być skuteczne, teraz żadnego nie znalazło oporu. *Hussein Basza* już oddał najniespokojniejsze głowy; a następnie wydał rozkaz, iż wszystkie osoby garnizonów, nieosiadłe w tej okolicy i nieżonate, mają być odesłane do swej ojczyzny. Bez trudności ich wyłączono i odesłano na okręty. D. 30 udał się *Seraskier* osobiście wraz z dwoma drugimi nad *Bosforem* komenderującymi Baszami do *Buikdere* dla przedsięwzięcia stosownych środków. Na miejsce *Jamaków* posłano kilkadziesiąt *Artylezystów* i żołnierzy z orszaku *Seraskiera* do zamków i baterji, którzy tam bez oporu zostali przyjęci; w czasie działania tego, był jednakowoż oddział wojska dla obserwacji w bliskości rozstawiony.

Artykuł nadestany. — „*Justitia nobis regnat, patientia omnia vinxit*“ — Jeszcze w roku 1812 z zbytecznego i zawczesnego poświęcenia się biórowej pracy, dostąłem hemoroid tak nazwanych ślepych, które nie tylko ciągle dokuczały, ale nawet osłabienia coraz większego były przyczyną. Po wielu bezskutecznych radach i użyciu mniej potrzebnych lekarstw w tak przykrej chorobie, dopiero w roku 1824 do Karlsbad pوسیłem się. Tam za radą Lekarza Mitterbach zwanego, używszy Wód właściwych, w mierze przepisanej, przy dyecie i kilkotygodniowym pobycie, małej w cierpieniach doznałem ulgi. Przeto na wyieżdzie samym ostatnią od tegoż zasiągnawszy radę: „Jżby w roku następnym użyć Wód szlucznych w takiejs iakości i ilości, i gdy takowych użyję, później hemoroidy same otworzą się a zdrowie zarazem znaczną poprawę użyszcze.“ W tym celu niepróżne były moie usiłowania, gdy wszystko podług wyroczni tego

głównego Lekarza ziszcilo się. Tak więc skutek z doświadczeniem pokazały, że wody zaprawne też same, co naturalne mają własność, jednakową transpiracją, a przyjemność w ich użyciu, w kraju własnym, pomiędzy swemi, ile przy szczególniej dobrem takowych tu w Warszawie urządzeniu, jest bez porównania daleko większą. Powodowany iedynie tak zbawczą meljoracją zdrowia, przez wdzięczność dla wynalazcy a bar dziej dla szanownych właścicieli tak dobroczynnego Instytutu, którzy w tak znacznych iak niewynagrodzonych kosztach utrzymania, niezniżoną okazują troskliwość dla dobra publiczności, wienieniem wam współ obywatela otem donieść i zapewnić z przekonania własnego, że wyjazd za granicę dla szukania wód podobnych, gdzie mi się teraz nader zbytecznym i daremnie utrudniającym. — Obywatel z Woicwódtwa Kaliskiego %.

DONIESIENIA.

Kommissja Wdżwa Mazowieckiego.

Podanie do Publicznej wiadomości iż na d. 20 m. i. r. b. odbywać się będzie in plus licytacja na sprzedaż Materjałów drzewnianych z budowli wczasie pożaru w posesji Nr 1076 przy ulicy Królewskiej położonej w XX. Trynitarzy Warszawskich należące uszkodzonych, iakto też z powodu zupełnie złego ich stanu na rozebranie przeznaczonych. Licytacja odbywać się będzie na gruncie rzeczonyj posesji o godz: 10 rano przed Naczelnikiem Sekcji Wyznań Rel: i Ośw: Publicz: w Kommissji Woje: Mazo:, który przeznaczone na sprzedaż 3 oddzielne budowle, razem na zlp: 1500 oszacowane, zgłaszającym się do Licytacji wskazać, przystępujący do licytacji złożyć powinien Delegowanemu wadium w gotowiznie zlp: 150 wynoszące, reszta warunków przed rozpoczęciem licytacji konkurentów odczytana zostanie. — Warsz: d. 9 Sierpnia 1826 r. — Radca Stanu Prezes (w Zast:) Kożuchowski. — Sekretarz Jeneralny Filipecki.

Podpisana ma zaszczyt zawiadomić Szanowną Publiczność, iż widowisko Towarzystwa Sztucznych Jeźdźców od przyszłego Poniedziałku to jest: 21 b.m. zaczynać się będzie o godzinie 6 w wieczór, a zakończy o godzinie 8; tudzież, że kassa już od godziny w pół do 5tej otwarta zostanie. — Wdowa Stefani.

Zgubionym został Bilet na dom przy ulicy Mostowej z trzema ternami 4, 5, 40, 16, 27, 67, 35, 37, 63; upraszam przeto znalazcy o oddanie go do Kantara Flatau, gdyż wrazie wygranej, każdej korzyści z niego nieodmiennie.

Ktoby miał do sprzedania Bryczkę bez ryssorów, zbudą do składania, w dobrym stanie będącą, niech się zgłosi pod Nr 411.

Przy ulicy S. Krzyńskiej pod Nr 1343 jest do sprzedania Kocz używany lekki mocny, za dukatów 20; życzący go kupić, zapyta się w 3cim dziedzińcu u Staw-greta Jana który ma klucze od wozowni.

W dniu wczorajszym zgubione zostało Świadcstwo Jedynactwa wydane dla Rafata Łasnowskiego przez Wojtę Gminy Biała; niechwi znalazca raczy oddać za nagrodą pod Nr 1105 przy ulicy Twardej.

Dnia 17 Sierpnia, idąc ulicą Senatorską między Aleje zgubiłno następujące rzeczy; Pierścionek z włosami węza na łańku raut, 2gi pierścionek z włosami zamyskami na wierzchu rączki, para Kolczyków w kształcie węzów z rautami. Ktoby takowe znalazł, raczy oddać do Karolego Jubilera przy ulicy Senatorskiej pod Nr 478, za co odbierze przyzwoitą nagrodę.

Do przedania Pautajon Wrocławski machoniowy pod brze strój trzymający, przy ulicy Senatorskiej pod Nr 471 Lit: C.

Życzący umieścić Synów w domu porządku, dla mienia stołu, prania i dozoru, zgłosić się raczy przy ulicy Długiej pod Nr 557 do Pałacu Potkańskich 1. piętro nad bramą Iwszą od domu Dykerta.

Przy ulicy Zakroczymskiej pod Nr 1833 sprzedawana będzie dnia 21 Sierpnia r.b. o godzinie 4 z południa i dni następnych pozostałość po ś.p. Barbarce w Welków Subertowej z tych przedmiotów składających się iako to: z preciosow, garderoby, bielizny, mebli sprzętów domowych, naczyń kuchennych, stołowych itp. ato w skutku upoważnienia J.W. Prezesa T. C. W. M. z dnia 11 Sierpnia r.b. do Nr 3472 udzielonego, za gotowe i nieodstępnie płacić się miano pieniądze.

Jan Felix Wileński R.K.Z. W.

Biegły Ekonomiczny Kommissarz, który w kraju i zagranicą wielkie dobra administrował, tak prywatnie iako i rządowe; teraz zaś nad dobrami do Urzędu Kredytowego zabraniami kilka lat administrował. Życzy sobie wejść w Królestwie Polskiem za Kommissarza do znanych dóbr prywatnych. Bliższą wiadomość o nim pociągnąć można w Wsi Grzybowie Windykach w powiecie Mławskim Woje: Plockiem.

Mieszkaniec Dentysty Bernegger jest nie pod Nr 723 jak w Nrze 192 ogłoszono, lecz pod Nr 723 przy ulicy Leszno,

Teatr. Jutro Opera *Szczęśliwe Osaukanie* i koncert Józia Krogulskiego.